

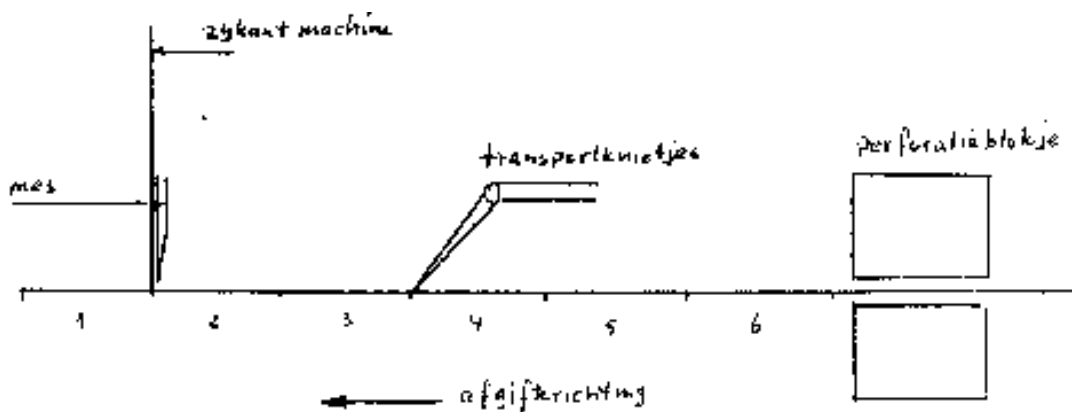
Poko's zonder perforatie I

(Jan L. Verhoeven; uit: *Perfinpost* nr. 24, maart 1993)

Poko's zijn rolzegels die met een Poko-postzegelplakmachine op een poststuk zijn geplakt. Meestal werden deze zegels voorzien van een perforatie. Hiervan zijn echter twee situaties uitgezonderd:

- a. De Poko-postzegelplakmachine was niet of niet meer voorzien van een perforator;
- b. De eerste zegels van een nieuwe rol zegels werden niet geperforeerd.

Op geval a. komen we in de toekomst nog een keer terug, geval b. is als volgt te verklaren: de zegels kwamen bij bediening van een Poko-machine uit de zijkant hiervan. Het perforatieblokje is op een afstand van 5 zegelbeelden (in de lengterichting gerekend) van de zijkant van de machine geplaatst. De zegels (van een rol) werden door de machine getransporteerd door aan de bedieningshandel te draaien. Door deze eenmaal rond te draaien werd de 1e zegel naar buiten geschoven (en bevochtigd). Door de handel nogmaals rond te draaien werd het 1e zegel afgesneden door een mes en geplakt op de brief en werd gelijktijdig het 7e zegel van de rol geperforeerd. Transportknetjes, die de zegels door de machine voortbewegen, grijpen in de tanding tussen het 3e en 4e zegel.

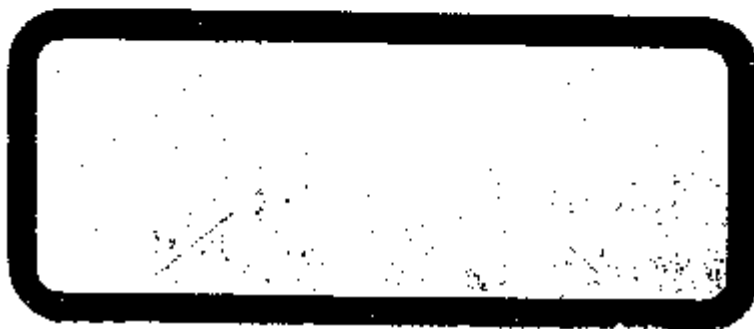
Schematische weergave Poko-machine

Indien men een nieuwe rol zegels in de machine plaatste moest men voor de goede werking van de machine zorgen dat de zegels in ieder geval door de transportknetjes worden gegrepen of tot sluitend tegen het mes werden doorgeschoven (dit laatste i.v.m. de teller die het gebruik registreerde). Door alle bovenstaande gegevens te combineren kan men concluderen dat na het inzetten van een nieuwe rol zegels, van 500 of 1000 stuks, de eerste 3 tot 6 zegels ongeperforeerd bleven. Uiteraard komen ongeperforeerde Poko's ook gebruikt voor op poststukken van de firma's die de Poko-machine gebruikten. Er is daarom sprake van Poko's zonder perforatie. Deze zijn dan o.a. te herkennen aan de kenmerken van het gebruik door de Poko-machine, zoals recht afgesneden korte zijden van de zegels.

De laatste 2 kavels van veiling 23 betreffen twee van dergelijke stukken. (afbeelding hieronder)

Jan L. Verhoeven februari 1993

N. V. PIETER SCHOEN & ZOON
VERFFABRIKANTEN
ZAANDAM (HOLLAND)

Een Poko zonder perforatie